

Työvaliokunnalle

Eriävä mielipide kouluverkkotyöryhmän esitykseen:

- * Vaikka niin annetaan jopa julkisuudessa ymmärtää, tila-asioita selvittävän konsultin esitys ei ole sama asia kuin kouluverkkotyöryhmän saati uuden kunnan kanta tulevaan kouluverkkoon
- * Uuden kaupungin kannalta edullisimpia vaihtoehtoja ei esitetä konsultin kalvoilla lainkaan (Lyseon peruskorjaus ja laajennus nykyiselle kalliille keskustatontille on kaiken selvittelyn lähtökohta, vaikka sekä Lyseo että Voionmaan lukio olisivat siirrettävissä koulutuskuntayhtymän nykyisiin tiloihin parin vuoden kuluttua ilman merkittäviä investointeja)
- * Perusopetuksen verkkoratkaisua pidetään kiireeseen vedoten keinotekoisesti erillään lukioverkkoratkaisuista, vaikka nykyisen mlk:n puolella nämä liittyvät erottamattomasti toisiinsa
- * Väestötilastot vs. oppilasennusteet: jatkossa entistä useampi lukiolainen (n. 40%) tulee entisen mlk:n alueelta, etenkin Palokasta ja Vaajakoskelta (lukioikäisten määrän uudessa kunnassa oletetaan pysyvän melko tasaisena, vaikka etenkin nykyisen Jyväskylän kaupungin ennusteissa on havaittavissa perusopetuksen oppilasmäärien selvä ”notkahdus” n. v. 2015-2020, mikä johtunee suurelta osin rakentamispäätöstä vailla olevan uuden Valkeamäen alueen sisällyttämisestä yhä kaupungin väestö- ja oppilasennusteisiin – todellisuudessa kasvu painottuu entistä enemmän nykyisen mlk:n puolelle)
- * Tällä hetkellä vajaa puolet uuden kunnan 9-luokkalaisista jatkaa lukioon (työryhmä kirjasi tavoitteeksi 60%; valtioneuvoston KESUssa tavoite on valtakunnallisestikin selvästi yli 50% ja etenkin muiden yliopistokaupunkien tavoitteet ovat korkeampia, n. 60% peruskoulunsa päättävistä)
- * Lukioiden aloituspaikkoja on enemmän kuin aloittajia (työryhmä säilyttäisi tilanteen)
- * Jyväskylän keskustan lukiot ovat olleet vetovoimaisimpia (mikä johtuu osittain mlk:n lukiotilojen vanhanaikaisuudesta ja sisäilmaongelmista)
- * Työryhmä rajasi uuden kunnan lukioiden tavoitekooksi 300-600 opiskelijaa; tilankäytön kannalta konsultti pitää tehokkaimpana n. 720 opiskelijan koulua -> mlk:n yläkoulu-lukio –yhdistelmät ovat näin ollen tilankäytöltään tehokkaita (konsultin esityksessä ei pitäydytty työryhmän kokotavoitteeseen, vaan mukana on tavoitetta selvästi suurempia ja selvästi pienempiä yksiköitä)
- * Keskittämisen myötä mlk:n lukiolaisten matkakustannusten siirtyminen vanhempien maksettavaksi (tätä muutosta ei kaupungin lukiolaisille tule, joten kyse on selkeästi eriarvoisuudesta)
- * Vaikka konsultinkin mielestä Palokka ja Vaajakoski ovat osa uuden kunnan uutta keskustaa, niitä kohdellaan selvityksessä pikemminkin periferiana ja vain nykyistä ”vanhaakaupunkia” keskustana (kunnallisten palvelujen kuten oppilaitosten sijoittelun uuteen keskustaan tulee olla tasapuolista ja palvelujen tulee sijaita pääasiassa siellä, missä palvelujen tarvitsijat asuvat -> esim. ekologinen näkökulma: 1000 nykyisen mlk:n alueella asuvan lukiolaisen matkustaminen päivittäin keskustaan ja takaisin lisää huomattavasti bussiyhteyksien tarvetta ja nopeuttaa osaltaan ilmaston lämpenemistä ja luonnonvarojen ehtymistä)
- * Toteutusaikataulujen puute (ainoa esitetty toteutumisvuosiluku liittyy koulutuskuntayhtymään, josta ei kuitenkaan ole sitovaa päätöstä)
- * Konsultin kaksoisrooli: työskentelee samanaikaisesti sekä ammatillisen koulutuksen koulutuskuntayhtymän että nykyisen Jyväskylän kaupungin palveluksessa, mikä asettaa selvityksen puolueettomuuden kyseenalaiseksi; myös konsultin asiantuntemus muissa kuin tila-asioissa lienee lievästikin sanottuna puutteellinen
- * Koulutuskuntayhtymän Harjun tilojen jättäminen kokonaan pois esitetyistä tiedoista
- * Ammatillisen koulutuksen muutostilanteen sekoittaminen lukioselvitykseen; konsultin esittelemä ”lukiokampus” ei noudata vallitsevaa näkemystä hyvästä oppimisympäristöstä
- * Oppimisympäristötarkastelun puuttuminen: keskustan historialliset suojelukiinteistöt ja ammatillisen koulutuksen yhteyteen liitetyt suuryksiköt eivät ole ihanteellisia oppimisympäristöjä lukiolaisille (päinvastoin) – muissa kaupungeissa ratkaisut ovatkin olleet toisen suuntaisia
- * Keskustatonttien kalleutta ei ole otettu lainkaan huomioon laskelmissa
- * Koko verkkotarkastelu keskittyy nykyisen mlk:n oppilaitosverkon harvennuksiin, kun taas nykyisen kaupungin verkkoon ei käytännössä puututa (ikään kuin se olisi optimaalinen ja lopullinen) –

Voionmaan lukionkin osalta kyseessä on sen siirtäminen toiseen paikkaan, ei lakkauttaminen, vaikka esityksessä halutaan antaa sellainen mielikuva

* Lukioiden keskittämisellä pyritään osaltaan Jkl:n yrittäjien ajamaan ydinkeskustan elvyttämiseen nuorta ostovoimaa lisäämällä ja jätetään ilmeisen tarkoituksella huomioon ottamatta tärkeämmät oppimiseen, pedagogiikkaan jne. liittyvät näkökulmat

* Pitkällä tähtäyksellä elinkelvottomien ja oppilaskohtaisilta kustannuksiltaan selvästi kalliimpien pienten lukioiden säilyttäminen uuden kaupungin ”reuna-alueilla” ei ole tehokasta tilankäyttöä, muusta tehokkuudesta tai taloudellisuudesta puhumattakaan - toisaaltahan lukioverkkoesityksessä vedotaan voimakkaasti (keskustan) lukioiden vetovoimaan

* Lukiolaiset eivät käytännössä juurikaan valitse ammatillisia kursseja, vaikka niitä tarjottaisiin (ja päinvastoin)

* Ilmailun roolin ylikorostuminen Tikkakosken lukion kohdalla - ilmailun osuus Tikkakosken lukion kurssitarjonnasta ja ilmailulinjalaisten osuus Tikkakosken lukion opiskelijoista ovat vähäisiä; ilmailulukion sijainti lentokentän lähellä ei myöskään ole missään suhteessa tarpeellinen saati välttämätön edellytys jatkaa ilmailulukion valtakunnallista(kaan) opetustehtävää juuri Tikkakoskella

* Konsultin väite, että Lyseon laajentaminen ei maksa enempää kuin pelkkä peruskorjauskaan, ei voi pitää paikkaansa (jo kouluverkkotyöryhmän toimeksiannon lähtötilanne on se, että ilmaisia neliöitä ei ole olemassa)

* Vain neliökustannusten, ei esim. oppilaskohtaisten kustannusten käyttäminen konsultin laskelmissa (joita tosin ei vielä ole edes nähty)

* Erilaisten kerrannaisvaikutusten tarkastelun puuttuminen, vaikka päätöksiä lukioverkosta tullaan tekemään hyvin nopealla aikataululla

* Ohjausryhmän sivuuttaminen päätöksenteosta (kiireeseen vedoten) -> konsultin keskeneräinen esitys viedään työvaliokuntaan päätettäväksi ja tiedotettavaksi -> lopputulos ei voi olla lakien ja asetusten hengen mukainen saati tasapuolinen, oikeudenmukainen ja ”optimaalinen”

* Lisäksi nykyisen maalaiskunnan kannalta keskeisiä selvitettäviä asioita, joihin konsultti ei ottanut alun perin lainkaan kantaa, ovat rehtorien mielestä esim.

a) Kaksoistutkinto (yht. n. 600 opiskelijaa): Palokan ja Muuramen lukiot hallinnoivat, Vaajakosken lukio pyörittää käytännössä (esim. yhteiset opettajat); miten kaksoistutkinnon oletettu vetovoimaisuuden kasvu otetaan huomioon tiloissa, lukioiden aloituspaikkamäärissä jne.

b) Yläkoulun ja lukion yhdistelmät vs. erilliset lukiot: tilankäytön tehokkuus, säästöt yhteisten opettajien käytöstä (mlk:ssa lukion opettajien viroista 80% yhteisiä), lähikouluperiaate, kestävä kehitys ym.

c) Alueellinen tarkastelu: lukio-opiskelijoiden asuinalueet ja lukion valinta: koulumatkojen minimointi, alueellinen tasapuolisuus, lähilukiot vs. keskitetty malli, lukioiden aloituspaikat jne.

d) 2. asteen koulutuskuntayhtymän toteutumatta jäämisen vaikutukset lukioverkkoon (konsultti olettaa, että kuntayhtymä toteutuu)

e) Ammatillisen koulutuksen tehokkuus vs. lukiokoulutus?

Edellä olevien näkökohtien pohjalta emme voi yhtyä konsultin lukioverkkoesitykseen, vaan esitämme uuden Jyväskylän lukioverkkoratkaisua toteutettavaksi Liitteessä 1 esitetyn **vaihtoehdon 3** pohjalta, mikä tuo kaupungille säästöä yli 20 miljoonaa euroa.

Jyväskylässä 23.5.2008

Harri Rönholm
Opetuksen kehittämispäällikkö
Jyväskylän maalaiskunta

Reijo Parikka
Suunnittelija
Jyväskylän maalaiskunta